

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

Fakulta filozofická
Katedra sociologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponentky

Práci předložila studentka: Bc. Michaela Krenkelová

Název práce: Dětské astma: kvalita života „nemocných“ rodin z pohledu sociologie zdraví a nemoci

Oponovala: *PhDr. Jaroslava Hasmanová Marhánková, Ph.D.*

1. **CÍL PRÁCE** (*uvedte, do jaké míry byl naplněn*):

Předkládaná práce se zaměřuje na problematiku dětského astmatu a vyrovnávání se s dopady, které tato nemoc má nejen na dítě, ale na celou jeho rodinu. Autorka definuje cíl výzkumu jako „porozumět situaci, ve které se nachází rodiny s dítětem trpícím astmatem“ (pp. 1). Cíl práce se podařilo autorce úspěšně naplnit.

2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ**

Práci považuji za nadprůměrně zdařilou. Autorce se v její práci podařilo obstat klasickým kritériím sociologického „řemesla“ a zároveň představit text, který k tématu přistupuje kreativně a s velkou mírou citlivosti k teoretickým konceptům i kvalitativním datům. Práce má jasnou strukturu a je dobře vystavena kolem kritické reflexi nemoci jako (rovněž) sociálního jevu, který je navíc ukotven v síti vztahů s blízkými. Autorka dále diskutuje koncept péče a kvality života. Tyto koncepty se přitom snaží představovat netriviálním způsobem, vždy v úzkém provázání s jejich kritickým zhodnocením. Závěrečná část teoretického oddílu je věnována diskuzi nad možností využití přístupu Actor network theory a nového materialismu při studiu zažívání nemoci. Zvolení této perspektivy považuji za odvážný krok a musím s povděkem konstatovat, že autorka nezůstává pouze u představení těchto perspektiv, ale aplikuje je i při samotné analýze (ačkoliv jen v jedné dílčí kapitole – v ostatních částech se tato perspektiva spíše vytrácí). Empirická část práce vychází z kvalitativního výzkumu, který se zaměřil na pět rodin, kde jedno z dětí trpí astmatem, přičemž byly dotazováni různí aktéři/rky v rodině (včetně dětí samotných). Autorka vhodně využívá přístup tzv. illness narratives. Design výzkumu je dobře vystavený. Autorka diskutuje všechny zásadní aspekty a z práce je vidět, že k jeho realizaci přistoupila velmi zodpovědně. Samotná analýza dat se pohybuje na velmi vysoké úrovni a ob stojí i před náročnými kritérii. Autorka má velký cit pro práci s kvalitativními daty, které pouze nepopisuje, ale skutečně interpretuje. Analýza navazuje na její teoretické pozice a představuje nemoc jako živou součást života

rodiny. Ukazuje, jakým způsobem formují zkušenost s nemocí i další aktéři/ky, ať již živí (sourozenci, lékaři/ky...) či neživí (inhalátor, počasí...). Práce diskutuje různé roviny zkušenosti dětského astmatu, které dohromady skládají velmi působí obraz.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Formální stránka práce je velmi dobrá. Práce s literaturou nevykazuje žádná pochybení. Práce je přehledně strukturovaná a pracuje s relevantními zdroji. Stylistický projev autorky je velmi dobrý a souzní se zaměřením práce.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Předkládanou práci považuji za výrazně nadprůměrnou (práce by mohla bez problému obstát i jako práce rigorózní). Autorce se podařilo vytvořit vyzrálý text, který dokládá velkou míru sociologické imaginace a orientace v tématu. Práce je vyrovnaná ve všech dílčích oblastech – má jasné teoretické ukotvení, které je propojeno s analýzou. Výzkum je dobře navržený a realizovaný. Analýza jde za pouhou deskripci a čtenářstvu přináší skutečné porozumění danému fenoménu. Autorka osvědčuje schopnost práce s kvalitativními daty na úrovni, která překračuje standardy běžné v této fázi studia. Oceňuji i stylistickou úroveň textu, která napomohla k tomu, že číst tuto práci pro mě bylo skutečně potěšením. Domnívám se, že práce by si po přepracování zasloužovala publikování v některém periodiku či alespoň ocenění ve formě zvláštního uznání/pochvaly při státní závěrečné zkoušce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

V práci diskutujete koncept kvality života (well-being). Jak hodnotíte způsob, jakým je s tímto konceptem nakládání při studiu/hodnocení zkušenosti chronického onemocnění? Jakou definici či uchopení toho, co je to kvalita života, považujete vy osobně za nejvíce nosnou?

V teoretické části používáte citát Martinéze o tom, že „astma je jako láska. Všichni vědí, jak vypadá, ale nikdo ho neumí definovat.“ (pp. 10). Promítala se tato nejednoznačnost definice astmatu i do toho, jak o této nemoci uvažovali jednotliví aktéři v rodině? Jak chápali to, co astma vůbec je, a s jakými informacemi při tom pracovali?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Práci navrhuji k obhajobě a hodnocením stupněm výborně.

Datum: 24.5.2014

Podpis: